

Călin Marchievici: Iluziile Vestului în confruntarea cu Rusia

🕒 Acum 2 minute 👁 5 Vizualizări 📖 7 Timp de citire

Când ofensiva rusă în Ucraina a fost respinsă, în primăvara anului 2022, liderii politici și presa occidentală au început să promită sprijin necondiționat Ucrainei, atât cât va fi nevoie. Unii mai înfierbântați au început să vorbească despre o schimbare de regim în Rusia și să facă planuri pentru spargerea Federației Ruse într-o mulțime de republici etnice.

După doi ani de război în Ucraina, situația s-a schimbat. După eșecul unei contraofensive ucrainene despre care s-a vorbit aproape în tot anul 2023, Rusia a început să marcheze victorii importante. Sprijinul militar occidental se reduce. Pachetul american pentru ajutoare militare în Ucraina în valoare de 60 de miliarde de dolari este în continuare blocat în Congres; el poate să treacă, însă este sigur că viitoare ajutoare americane

vor suferi amânări cel puțin la fel de mari, câtă vreme SUA sunt în fierbere electorală în acest an. Oricum, reducerea sprijinului american a era vizibilă din toamna anului trecut.

dominant din presa occidentală și marile cancelarii, au devenit inevitabile. După îndepărtarea sa de la Universitatea din Chicago, iar Anne Applebaum l-a numit „idiot util al lui Putin”, profesorul John J. Mearsheimer este ascultat de jurnaliști. Opinia sa este limpede: războiul din Ucraina a început în 2014, declanșatorul a fost Summitul NATO de la București, cu deschiderea porților NATO pentru Ucraina, Rusia deține avantaje enorme în ecuația militară, iar prelungirea conflictului va duce la ocuparea a încă patru oblasturi ucrainene (potențial cu eliminarea accesului țării la Marea Neagră) și transformarea Ucrainei independente într-un stat disfuncțional, care nu ar putea face parte din NATO. Cât timp Moscova este deschisă să negocieze, discuțiile ar trebui să înceapă imediat, consideră Mearsheimer, pentru care marea amenințare pentru SUA și Occident este China și criza din Taiwan, nu Rusia și războiul din Ucraina.

Viziunea radicală asupra războiului din Ucraina, profund ideologizată, idealistă și puțină reflecție realistă, se manifestă încă plenar. Un articol publicat recent de [Financial Times](#) arată: „Problemele actuale se datorează refuzului inițial al liderilor occidentali de a da curs apelului Kievului de a trimite avioane și incapacității lor de a spori producția de muniție pentru a-și putea onora promisiunile față de Ucraina (...) Prietenii occidentali ai Ucrainei sunt timizi în sprijinul și contribuțiile lor”. „O acțiune decisivă în urmă cu doi ani ar fi permis Vestului și Ucrainei să fie într-o poziție mult mai bună acum”. „Aplicarea mai rapidă a sancțiunilor ar fi fost mai bună”, mai scrie [Financial Times](#), adăugând că rezervele financiare ale Rusiei ar fi trebuit demult confiscate și oferite Kievului. „Lecția la nivel militar și economic este că a crede în virtutea precauției înseamnă amânare. Răul profita de oamenii care sunt prudenți. Nu mai faceți această greșală”.

Asemenea opinii, dominante la începutul războiului și care dau și acum firul roșu al discursului occidental oficial (în special în rândul liderilor din țările baltice și în general din Noua Europă) abundă în povești moralizatoare și nu fac referire la aspectele economice ale susținerii Ucrainei.

UE a promis Ucrainei un milion de proiectile de artilerie, însă livrează doar jumătate din această cantitate. Compania germană Rheinmetall a anunțat că-și va spori producția cu doar 10% în acest an. O creștere mai mare nu se va întâmpla până în 2025, când va intra în funcțiune o nouă fabrică. Compania ThyssenKrupp a luat decizia de a-și reduce capacitatea de producție, un semnal evident al dezindustrializării Germaniei, în special după creșterea prețului energiei – efect al războiului din Ucraina și al decuplării de Rusia. UE se poate orienta către cumpărarea muniție pentru Ucraina de pe piețele mondiale, însă președintele Franței se opune, pentru că o asemenea decizie ar reduce din contractele importante pentru companiile franceze. În schimb, același Emmanuel Macron flutură ideea implicării trupelor NATO în războiul din Ucraina. Germania refuză să trimită în Ucraina rachete Taurus, deoarece cancelarul Olaf Scholz se teme că ucrainenii ar putea lovi în profunzimea teritoriului rus și s-ar ajunge la o escaladare a războiului. Toți liderii occidentali au motive să-și reducă sprijinul, iar Moscova simte că Vestul face pasul înapoi.

„Pentru a purta un război de durată împotriva unei superputeri militare este nevoie de un efort mare și susținut. Se pare că Vestul, inclusiv o mulțime de experți militari și în geopolitică, nu s-au gândit foarte profund la asta. Au subestimat Rusia”, scrie [Eurointelligence](#).

„Toate aceste erori au început cu pachetele de sancțiuni împotriva Rusiei. Ideea era ca Putin să fie privat de mijloacele necesare războiului. Din acest punct de vedere, sancțiunile au fost un eșec total. Iranul trimite

Emiratele Arabe Unite. India și China cumpără petrolul Rusiei, transportat cu „flote fantomă” de tancuri petroliere vechi.

Spre deosebire de Vest, Rusia a trecut la economia de război. Rezultatul este că Rusia a crescut mai mult decât economiile occidentale în cursul anului 2023, în ciuda sancțiunilor. FMI estimează că la fel se va întâmpla și în 2024.

La baza erorilor vestului stă o iluzie statistică prezentă în presa occidentală de la John McCain încoace. Defunctul senator american sublinia că economia rusă nu este mai mare decât cea a Italiei și, mai mult, Rusia este mai degrabă o benzinărie decât o economie. „Economia Rusiei este la fel de mare ca cea a Spaniei, dacă facem comparația în sistemul de referință al dolarului, în termeni de PIB nominal. Însă o asemenea comparație nu mai are sens dacă Rusia este eliminată de pe piața dolarului, ceea ce se și întâmplă în realitate. Dacă economia rusă este măsurată în termenii parității puterii de cumpărare – ce se poate cumpăra în Rusia cu un dolar – vom descoperi o cu totul altă imagine. La nivel de paritate a puterii de cumpărare, Rusia a depășit Germania în 2023, după cum și China a depășit Statele Unite de mulți ani, în timp ce India este a treia putere economică a lumii”, scrie Eurointelligence.

Care sunt opțiunile în aceste condiții? Primul și cel mai important pas pentru Vest este să renunțe la ideea unei victorii totale în Ucraina și să stabilească obiective mult mai nuanțate. Liderii vestici nu pot să-și ia angajamente necondiționate față de Ucraina pe o perioadă mai lungă de un mandat. Acest lucru este evident în Statele Unite, unde administrația Biden a promis mai mult decât putea realiza.

Un prim obiectiv strategic poate fi susținerea Ucrainei pentru a opri avansul forțelor ruse. Al doilea oraș al Ucrainei, Harkov, este vulnerabil în fața insurgenței ruse, la fel și partea de est a oblastului Harkov. Cu alte cuvinte, Vestul ar trebui să ajute Ucraina într-un război defensiv și să livreze în Ucraina armament defensiv. Scopul pe termen lung ar trebui să fie ajungerea într-o situație în care părțile beligerante consideră că au mai mult de câștigat ajungând la un acord. Atunci, linia frontului va deveni nouă frontieră dintre Rusia și Ucraina – probabil cu echivalentul a jumătate de oblast la est sau la vest de actuala linie a frontului, scrie Eurointelligence. Într-un scenariu optimist pentru Ucraina, noua frontieră va deveni și frontiera operațională a NATO, cu aplicarea clauzei apărării colective, în cazul unui atac al Rusiei

Însă este un obiectiv foarte ambițios și care ar implica o susținere financiară și militară mult mai mare din partea Vestului și orientare spre apărare – iar asta înseamnă că rachetele Taurus solicitate acum de Ucraina nu ar mai fi pe listă.

Realitatea este că susținerea politică pentru Ucraina scade în Occident. În Germania, doar jumătate din cetățeni sprijină livrările de armament. În Italia, susținerea pentru Ucraina este și mai redusă la nivel public. Odată cu revenirea la politicile de austeritate, sprijinul pentru Ucraina intră tot mai mult în competiție cu calculele politice interne. Puteți spune că republicanii din Congresul SUA care refuză aprobarea pachetului

militar de 60 de miliarde de dolari sunt iresponsabili. Însă nu ar face asta dacă o mare majoritate din electoratul american ar susține Ucraina.

pacate, un asemenea obiectiv este greu de urmat când politica vestului este în primul rând moralizarea ostentativă, iar operațiunea militară specială a Occidentului a degenerat în ședințe foto cu Volodimir Zelenski”, arată analiza Eurointelligence.

Preluare: cotidianul.ro

Autor: [Călin Marchievici](#)

Despre autor

editor
